Newsflash: "Warmste week" in onze school!

Wat?
De Warmste Week kiest vanaf dit jaar voor een nieuwe aanpak en zet voortaan één maatschappelijk, actueel thema centraal: **Kunnen zijn wie je bent.**

Een thema dat sterk en breed leeft in de maatschappij, zeker bij jongeren. Uit een onderzoek van de VRT-studiedienst, bij jongeren tussen 16 en 24 jaar, blijkt dat 72% zich wil inzetten voor een wereld "waar iedereen de vrijheid heeft te zijn wie men is of wil zijn". Kunnen zijn wie je bent, dat verdient iedereen. En daar wil Stubru dit najaar heel Vlaanderen en Brussel warm voor maken.
(bron + meer info: www.warmsteweek.be)

Wanneer?
Tijdens de laatste week van oktober worden er op school allerlei activiteiten gepland onder de noemer "Kunnen zijn wie je bent". Ook wordt nadruk gelegd op gezondheid, zowel mentaal als fysiek en eindigen we met een mooi slotakkoord op vrijdagnamiddag 29 oktober na de marathon.

Activiteiten?
Bijvoorbeeld ….. starten van de dag met work-out, work-out laten terugkeren doorheen de dag zelf, verkoop fruit, 5-minuten fuif, mini lesjes gezonde voeding, mini taallesjes, mini les improvisatie, mini karaoke, Zumba-sessie, aerobic of andere sessie, mini-quiz,...

Bij dit alles is het de bedoeling sponsorgelden te verzamelen (ook voor de marathon) en het opgehaalde bedrag aan Music For Life te schenken. Het thema van dit jaar sluit naadloos aan bij de schoolwerking waar we voor staan.

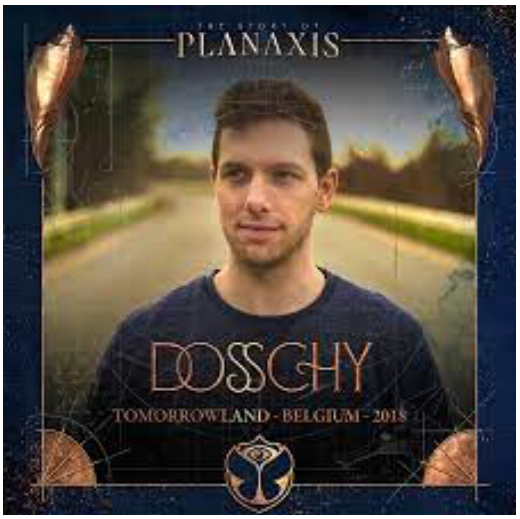

Slotakkoord?
DJ Dosschy komt verzoekjes draaien, helemaal in de sfeer van Music For Life! Put on your dancing shoes …..

Hommage van de maand: Hugo Claus

Geboren 5 april 1929
Gestorven 19 maart 2008
Belgische schrijver, regisseur, dichter, kunstschilder, levenskunstenaar.

1950: De Metsiers
1953: Een bruid in de morgen
1955: Oostakkerse gedichten
1969: Vrijdag
1972: Het jaar van de kreeft
1983: Het verdriet van België
1989: Het sacrament (regie film)
…….

1955, 1967, 1973, 1979: driejaarlijkse staatsprijs voor toneel
1971: driejaarlijkse staatsprijs voor poëzie
1984: driejaarlijkse staatsprijs voor proza
1986: prijs Nederlandse letteren
1997: Libris literatuurprijs
1999: driejaarlijkse cultuurprijs Vlaamse Gemeenschap
……

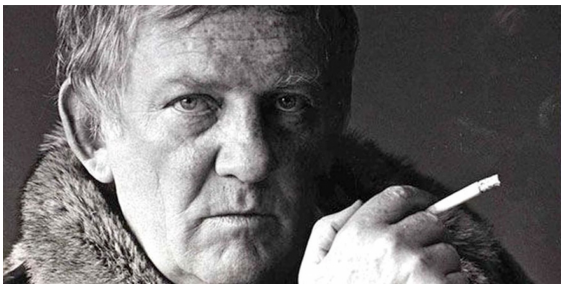

Drie dagen voor Brel het levenslicht zag, werd een ander "Belgisch Monument In Wording" geboren: Hugo Claus. Net als Brel zou Claus met zijn levensvisie niet meer weg komen in deze woke-tijden. Ook hij was een moeilijk man en geen fijne vader voor zijn zonen, ondanks zijn eigen erg beladen en moeilijke kindertijd. Hij werd als peuter reeds naar een kostschool gestuurd en groeide op in een broeierige sfeer van collaboratie en oorlog. Hij maakte geen enkele school af en heeft gedurende heel zijn leven geen enkele dag in vast loonverband gewerkt. Hij verlaat zijn ouderlijke woning op zijn 17de en begint aan een leven vol kunst, literatuur, vrouwen en reizen. Hij is een veelschrijver in alle betekenissen van het woord: zijn reeks publicaties is schier eindeloos, maar hij waagt zich ook aan alle mogelijke genres en genre-oefeningen. Zelfs zijn dood werd een media-event. De schrijver koos ervoor om niet af te takelen aan de gevolgen van Alzheimer. Op die manier werd hij na de dood nog een voorvechter voor een euthanasieregeling bij ondraaglijk psychisch lijden.

Mijn verzen staan nog wat te gapen.
Ik word dit nooit gewoon. Zij hebben hier lang genoeg gewoond.
Genoeg. Ik stuur ze 't huis uit, ik wil niet wachten tot hun tenen koud zijn.
Ongehinderd door hun onhelder misbaar
wil ik het gegons van de zon horen
of dat van mijn hart, die verraderlijke spons die verhardt.

(Claus, Envoi)

Jullie voelen het aankomen, net als bij Le Grand Jacques zou ik drie cultuurkrantjes kunnen vullen met leven en werk van deze literaire reus. Daarom ook hier een volkomen arbitraire keuze uit 's mans oeuvre met als doel de schrijver en ook een beetje de man te schetsen.

Hugo Claus kwam de literatuur binnen als een wonderkind en stapte eruit als een seigneur. Alles

aan hem onderscheidde hem van zijn collega-schrijvers, niet alleen zijn talent of zijn productie, maar ook zijn imago, zijn wereldsheid en vooral zijn zin voor persoonlijke soevereiniteit.
(M. Reynebeau in DS, 19 maart 2008)

<u>Een bruid in de morgen</u> of Claus als dramaturg.

<u>Een bruid in de morgen</u> is een mijlpaal in onze theatergeschiedenis. Het is een schandaalstuk rond de incestueuze verhouding tussen broer en zus en de uiteindelijke zelfmoord van het meisje. Dergelijke onderwerpen waren taboe in Vlaanderen, begin jaren '50 van de voorbije eeuw.

Het verhaal?
De familie Pattini zit aan lager wal. De vader, eens een gevierd componist, werkt al tien jaar aan een concerto, zonder piano. Die hebben ze wegens geldgebrek van de hand moeten doen. Net als de tapijten. En met de tapijten zijn de vrienden verdwenen. De zoon Thomas is overgevoelig en daardoor sociaal gestoord. Zijn oudere zus Andrea zit thuis te kniezen en vanuit een overbezorgdheid voor haar broer de andere familieleden de gordijnen in te jagen. De moeder ziet dit alles met lede ogen aan, maar wat kan zij eraan doen? De enige oplossing om uit dit moeras te geraken is haar zoon te koppelen aan nicht Hilda. Zij wordt rijk als haar zieke moeder overlijdt. Wat de moeder hoopt. Dan blijft de schade beperkt, want hoe langer zij leeft hoe meer geld er verdwijnt naar de nonnen. Door een toevallige ontmoeting is de nicht uitgenodigd een paar dagen te komen logeren. De moeder wil neef en nicht in bed duwen.

De diepere lagen tonen reeds een paar van de thema's die zijn werk zullen doorkruisen: onder meer de onschuld van de kinderen die vermoord wordt door de hypocrisie van de ouders. De dialogen vloeien in elkaar over alsof het om improvisiatietheater zou gaan. Claus geloofde in de kracht van de tussentaal.

<u>De Oostakkerse gedichten</u> of Claus als dichter.

Aan het einde van zijn leven vond Claus zelf dat dit boekje “verweg het beste” was dat hij ooit heeft geschreven.

De beelden in De Oostakkerse gedichten verbinden de meest uiteenlopende elementen met elkaar. De eerste lezers van deze bundel meenden dan ook dat die beelden voornamelijk spontaan, associatief of klankmatig tot stand gekomen waren, in het verlengde van het surrealisme. Niets is minder waar: de gedichten zitten vol verwijzingen naar (klassieke) literatuur, van Dante en William Blake tot Karel Van de Woestijne en Paul van Ostaijen. Claus introduceert hiermee de intertekstualiteit.

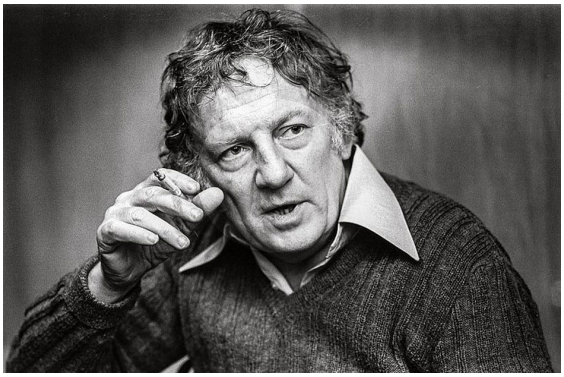

Uitdrukkelijker dan de meeste andere poëzie is die van Claus er een van gelijktijdigheid, van ruimtelijke uitbreiding en kwalitatieve uitdieping van het belevingsmoment. In de samenscholingen van bepalingen, omschrijvingen en kwalificeringen worden de contradicties en de elkaar verhullende lagen van de ervaring prijsgegeven, afgepeld en geopend.
(https://literairecanon.be/nl/werken/de-oostakkerse-gedichten)

Alleskunner Claus zag zichzelf in de allereerste plaats als dichter en -naar mijn bescheiden mening- zullen het ook zijn gedichten zijn die de eeuwigheid zullen trotseren.

DE MOEDER

Ik ben niet, ik ben niet dan in uw aarde.
Toen gij schreeuwde en uw vel beefde
Vatten mijn beenderen vuur.

(Mijn moeder, gevangen in haar vel,
Verandert naar de maat der jaren.

Haar oog is licht, ontsnapt aan de drift
Der jaren door mij aan te zien en mij
Haar blijde zoon te noemen.

Zij was geen stenen bed, geen dierenkoorts,
Haar gewrichten waren jonge katten,

Maar onvergeeflijk blijft mijn huid voor haar
En onbeweeglijk zijn de krekels in mijn stem.

‘Je bent mij ontgroeid,’ zegt zij traag mijn
Vaders voeten wassend, en zij zwijgt
als een vrouw zonder mond.)

Toen uw vel schreeuwde vatten mijn beenderen vuur.
Gij legde mij neder, nooit kan ik dit beeld herdragen,
Ik was de genode maar de dodende gast.

En nu, later, mannelijk word ik u vreemd.
Gij ziet mij naar u komen, gij denkt: ‘Hij is
De zomer, hij maakt mijn vlees en houdt
De honden in mij wakker.’

Terwijl gij elke dag te sterven staat, niet met mij
Samen, ben ik niet, ben ik niet dan in uw aarde.
In mij vergaat uw leven wentelend, gij keert
Niet naar mij terug. van u herstel ik niet.

<u>Het verdriet van België</u> of Claus als prozaschrijver

Zijn "magnus opus" werd destijds (1983) de hemel ingeprezen. 747 pagina's telt deze vuistdikke roman die in menig thuisbibliotheek te vinden is, maar wie heeft hem uitgelezen?

<u>Het verdriet van België</u> is een weerbarstig boek dat zich, net als Claus' toneelstukken en gedichten, als een ui laat schillen in verschillende betekenislagen.

In essentie vertelt het boek het verhaal van Louis Seynaeve die opgroeit tegen de achtergrond van Vlaams-Nationalisme tijdens wereldoorlog II. Wat de lezer voor de kiezen krijgt, is een bombastische vertelling waar fantasie en werkelijkheid door elkaar lopen. De wisselende vertelperspectieven en soms ronduit gore of hilarische passages maken het lezen ervan in eerste instantie een beproeving en dan wachten er nog zoveel pagina's (zucht) … Maar, eens je je laat meedrijven op het barokke, schitterende taalgebruik van de meester dan kun je het boek niet zo snel meer opzij leggen. Dit is Claus op zijn best. (en dat meen ik ☺)

… Die reacties gingen vooral voorbij aan het scheppende vermogen van de schrijver van dit 774 pagina's dikke boek. Aan de geniale wijze waarop Claus er, met zijn enorme stijlgevoel en verbluffende verbeelding, in slaagt de ziel te raken - de ziel van Vlaanderen en de ziel van het individu Louis Seynaeve, de artiest in wording, zoekend naar wegen in de fantasie om te overleven in de wereld. Claus boetseerde zijn Vlaams tot iets dat echt en tegelijkertijd kunstmatig lijkt. <u>Het verdriet van België</u> is een adelbrief voor literaire onsterfelijkheid.
(Jeroen Overstijns in De Standaard, 19 maart 2008)

<u>Vrijdag</u> of Claus als filmmaker

Laten we wel wezen, als regisseur en filmmaker behoort Claus niet tot de

grootsten. Hij heeft zelfs de vreselijke verfilming van De leeuw van Vlaanderen op zijn palmares staan, een film waar hij touwens later zelf afstand van nam. De verfilmingen van zijn eigen boeken en toneelstukken zijn een stuk interessanter om te bekijken, ik denk hierbij aan Het sacrament en Vrijdag.

Vrijdag is een bewerking van het gelijknamige toneelstuk en lanceerde een piepjonge Hilde Van Mieghem als de sexy dochter des huizes. Frank Aendenboom, Kitty Courbois en Herbert Flack nemen de andere belangrijke rollen op zich.

Het verhaal:
Georges komt terug uit de gevangenis op vrijdag. Hij komt eerder terug dan Jeanne (zijn vrouw) en Erik (de minnaar van zijn vrouw) verwacht hadden. Niemand wist van zijn thuiskomst, maar hij kwam eerder vrij wegens goed gedrag. Hij zat in de cel omdat hij met zijn dochter zou gevrijd hebben. In de tijd dat Georges in de gevangenis zat, hebben Jeanne en Erik een relatie gekregen en daaruit is een kind gekomen.

Ook hier komen dezelfde thema's bovendrijven: conflictueuze familierelaties, onschuld, schuld, incest, …

Cobra of Claus als schilder
Als kunstenaar bleef Claus altijd getekend door de Cobrabeweging, waar hij een kleine rol in speelde.

Cobra?
Cobra was de eerste belangrijke kunststroming na 1945. Na de verscheurende ervaring van de oorlog zochten de kunstenaars inspiratie in de verbeeldingswereld van kinderen en gekken, in het irrationele en het spontane. Dieren, kleurrijke gedrochten en fabelwezens uit oude verhalen doken in hun werk op.

Als kunstenaar was hij vooral een onvermoeibare speelvogel. Hij kon alle mogelijke stijlen imiteren en schepte daar duidelijk plezier in. Op zijn best was Claus wanneer hij alle maskers en trucjes liet vallen. Dan kon hij bijzonder gevoelige prenten maken, meestal met vrouwenfiguren, die een getalenteerde tekenaar tonen.
(Jan Van Hove, De Standaard, maart 2008)

Veel later zou Claus, in de roman Een zachte vernieling, een weinig opbeurend beeld schetsen van het milieu van experimentele kunstenaars dat hij van

binnenuit had leren kennen. Toch moeten de vrije werkwijze en het vernieuwende elan van Cobra voor hem een openbaring geweest zijn. Heel zijn beeldend werk staat in het teken van de speelse en ongeremde fantasie uit die periode.

Tentoonstelling van de maand: David Hockney in Bozar

Neem de trein naar Brussel-Centraal en volg dan de richting “Kunstberg”. Je komt na het beklimmen van een eindeloze reeks trappen toe aan de ingang van Bozar.

Met een grote dubbeltentoonstelling keert David Hockney (°1937) na bijna dertig jaar terug naar het Paleis. Tot op heden blijft de Britse artiest een van de meest invloedrijke en inspirerende kunstenaars ter wereld. In Werken uit de Tate Collectie, 1954-2017 maak je een reis door Hockneys volledige carrière, met iconische beelden uit de Londense ‘swinging sixties’ en Zuid-Californië, zijn beroemde dubbelportretten en monumentale landschappen.
(Bron: www.bozar.be)

David wie???
Hockney werd geboren in Bradford (Engeland) in 1937. Hij is een van de bekendste (nog levende) vertegenwoordigers van de popart.
In 1964 vestigde hij zich in Californië waar hij een meer realistische schilderswijze ontwikkelde. Hij gebruikte vanaf dat moment niet langer olieverf, maar werkte alleen nog in acrylverf. Veelvoorkomende thema's in zijn werk zijn zwembaden, portretten en landschappen. Een van zijn bekendste werken is het doek A Bigger Splash (1967), waarop een zwembad te zien is. Maar ook schilderde hij vaak zijn twee teckels Boogie en Stanley, uitingen van homoseksuele liefde en stillevens.

Enkele jaren later begon hij foto's in zijn schilderijen te verwerken, een begin van talrijke collages die op een kubistische manier bij elkaar zijn gebracht. Het streven van deze collages was het aantonen dat enkelvoudige afbeeldingen beperkt zijn: in een standaardfoto is het nooit mogelijk om te vangen wat iemand ziet als hij naar een ruimtelijk voorwerp kijkt.

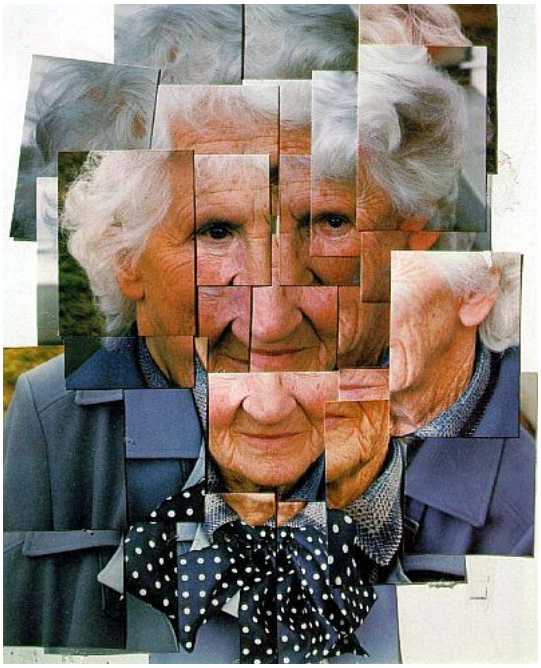

Enkele "wistjedatjes" ….
Van Hockney is bekend dat hij synesthesie heeft, een eigenschap waarbij men muziek of woorden als kleuren kan zien of proeven.

Zijn schilderij Portret van een kunstenaar (zwembad met twee figuren) uit 1972 werd in 2018 op een veiling verkocht voor 90 miljoen dollar (79 miljoen euro), op dat moment een recordbedrag voor een werk van een levende kunstenaar.

Ik ben niet gestopt met schilderen of tekenen, ik heb enkel een ander medium toegevoegd.
(David Hockney)

Van Hockneys honger naar experiment, levert ook het tweede luik het bewijs. De komst van de lente, Normandië, 2020, gepresenteerd in samenwerking met de Royal Academy of Arts, toont je de kleurrijke iPad-schilderijen die hij tijdens de eerste lockdown maakte.

En als je dan toch in Brussel bent ….Hahaha The Humor of Art, ING Art Center, Kunstberg

Een fles wijn, een sneeuwschop, een zin, een urinoir… Ze lijken niet zo bijzonder. Wie had kunnen denken dat ze de start zouden zijn van een artistieke revolutie en ze onze blik op kunst volledig zouden veranderen? En vooral, dat deze verandering midden in de Eerste Wereldoorlog startte?

De revolutie startte in 1917 (!) door een omvergeworpen urinoir. Dit doodgewoon stuk sanitair werd door Marcel Duchamp Fountain genoemd en werd zo uitgeroepen tot een kunstwerk. Hoewel dit als grap bedoeld werd, heeft het een blijvend effect gehad op de kunst. Humor nestelde zich vanaf dan definitief in het koninkrijk der schoonheid, wakkerde de creativiteit aan en het zorgde voor de overgang van moderne naar hedendaagse kunst. Een eeuw later wordt dit nog steeds beschouwd als een belangrijke doorbraak in de kunstgeschiedenis.

Nothing is serious enough to take seriously
(Marcel Duchamp).

Wat zou de kunst van de 20e eeuw zijn geweest zonder die bevrijdende grap, die lichtvoetigheid bracht in een wereld die zichzelf te ernstig nam? De tentoonstelling Hahaha. De Humor van de Kunst draait rond verschillende thema's: karikaturen, woordspelingen, kunst als speelgoed, hoaxes, parodieën, spot en meesternarren. Tijdens deze expo ontdek je hoe kunstenaars humor omarmen in hun werken en hoe ze zich hebben losgemaakt van de traditie om nieuwe vormen voor te te stellen.

Van de Great Zwanz-tentoonstelling (1885) tot het dadaïsme, van de ezel "Lolo" tot Readymades van Marcel Duchamp, van Man Ray tot Marcel Broodthaers, Hahaha neemt humor serieus.
(www.kanal.brussels)

Boek van de maand: De overlevenden van Alex Schulman.

De overlevenden is een boek waar je best zo weinig mogelijk over weet voor je begint te lezen. Het plot zit zo ingenieus in elkaar en als lezer word je geregeld op het verkeerde been gezet. Het zou dus zonde zijn om de leespret te bederven door het geven van spoilers in de recensie.

In Zweden behaalde Alex Schulman groot succes met een autobiografische reeks over zijn falende ouders en grootouders. De Zweedse bestsellerauteur out zich in interviews als een erg beheerste en zelfverzekerde man. Hij praat ook eerlijk over de ellende in zijn jeugd, het hoeft ons bijgevolg niet te verbazen dat in De overlevenden een disfunctioneel gezin wordt opgevoerd.

Het boek begint bij een zomerhuisje op een landtong ergens in het ongerepte "middle of nowhere" van Zweden. Het is een rood houten bouwsel met wit, afbladderend lijstwerk gelegen aan berkenbos en meer. Dit is het zomerhuis waar veel van Schulmans non-fictionele boeken beginnen en eindigen. Het is ook het zomerhuis waar drie broers naar terugkeren, twintig jaar nadat ze er iets hebben meegemaakt dat hun leven ingrijpend heeft beïnvloed.

Dat zomerhuisje hebben we nog steeds, maar ik kan er nooit meer heen.
(Schulman in een interview in NRC)

Een groot deel van de dag brengen de broers in elkaars gezelschap door om te rouwen over de dood van hun moeder. Zelfs in deze trieste omstandigheden vliegen ze elkaar geregeld in de haren. Wat is er in het verleden gebeurd?

Door de originele opbouw van het boek krijg je pas bij mondjesmaat informatie, met als gevolg dat je blijft lezen …. De overlevenden begint immers met het einde. Afwisselend speelt het in het heden, verteld in de tegenwoordige tijd en in het verleden, zo'n twintig jaar geleden, verteld in de verleden tijd. Het verleden verloopt chronologisch. Het heden springt telkens twee uur terug in de tijd en dat lijkt een merkwaardige keuze. Toch is het, volgens mij, de enig mogelijke keuze, op die manier kan de schrijver aan het eind met een daverende verrassing komen die alles wat je daarvoor hebt gelezen op zijn kop zet. Als Schulman het heden op dezelfde chronologische manier zou hebben verteld dan zou het boek veel minder krachtig zijn dan nu het geval is.

De auteur blijft hameren op het feit dat het boek fictie is, al lijkt het onderscheid met zijn eerdere non-fictiewerk troebel: we herkennen dezelfde drie broers en dezelfde complexe ouders in de hoofdrol, dezelfde enscenering van dat afgelegen, rode huisje. De ouders zitten aan diezelfde oever van datzelfde meer, drinken er dezelfde koude wodka, snoepen van dezelfde radijsjes met zout en mortadella.

Daar zaten ze, papa en mama, op de een of andere manier machteloos, onderuitgezakt in hun plastic stoeltjes, verzwaard door de alcohol.
(uit: De overlevenden van Schulman)

Het hele boek door baadt in een mysterieuze ondertoon. Je voelt als lezer aan dat er meer aan de hand is zonder dat je er greep op krijgt. Pas met het verrassende, prachtige en intrieste einde

vallen alle puzzelstukjes in elkaar en schaart De overlevenden zich bij de top tien van mijn favoriete boeken.
Een aanrader!!

Newsflash: Abdulrazak Gurnah wint de Nobelprijs Literatuur.

De Tanzaniaanse schrijver Abdulrazak Gurnah (72) heeft de Nobelprijs voor Literatuur gewonnen. Dat is vanmiddag bekendgemaakt in Stockholm. Hij schreef tien romans, waaronder "Paradise". In zijn boeken en kortverhalen focust hij op de gevolgen van het kolonialisme en het lot van vluchtelingen. Toen hij het nieuws te horen kreeg dacht hij eerst dat het een grap was. Professor Elisabeth Bekers (VUB) noemt zijn bekroning een "belangrijke keuze voor de postkoloniale letterkunde".

(Bron: https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2021/10/07/nobelprijs-literatuur/)

Toneelstuk van de maand: Het gezin van Paemel door Skagen (onze eerste "Avondgast")

Aangezien ik het stuk samen met de leerlingen zal ontdekken op 21 oktober, deel ik hier de recensie van Gilles Michiels in DS van 11 september 2021.

Van alle theaterstukken is een sociaal gezinsdrama als Het gezin Van Paemel (1902) zeker niet het meest voor de hand liggende om solo op te voeren. Cyriel Buysses klassieker over een arm en uitgebuit pachtersgezin bevat een veelheid aan rollen, een resem drukbevolkte scènes en een familietragedie die niet altijd speelsheid verdraagt. Terwijl het ene kind er vroegtijdig sterft en het andere zijn heil zoekt in Amerika, blijft vader Van Paemel verbitterd en verbeten achter, kop in het zand, hart in het verleden.

Van alle acteurs is Valentijn Dhaenens misschien wel de enige die deze onderneming (hij speelt letterlijk alle rollen zelf) tot een goed einde kan brengen. De Skagen-acteur is niet aan zijn proefstuk toe: in zijn 'monoloog' De kleine oorlog (2013) deelde hij zichzelf al eens op in zeven virtuele alter ego's.

Net als in die voorstelling speelt Dhaenens hier voor een videoscherm. Daarop verschijnen meer dan tien versies van hemzelf, die zich alleen via grime en kostuum, stem en houding van elkaar moeten onderscheiden. En wonderwel: de dialogen voelen geen enkel moment geforceerd aan. Van de vrome moeder over de dorpspriester tot de wantrouwige gendarme: Dhaenens speelt ze allen tot in de perfectie, in het uiterst sappige dialect van Deinze. Maar ook technologisch is Het gezin Van Paemel een krachttoer, want die figuren pikken naadloos op elkaar in.

(…)
Dhaenens componeert prachtige schilderachtige taferelen met zijn digitale verschijningen, maar het stuk enkel daarop beoordelen, zou oneerlijk zijn. Als het verloop op het videoscherm afneemt en de aandacht van Dhaenens' transformaties wordt afgeleid, krijgt de acteur meer ruimte om ook de emotionele diepgang in Buysses typetjes aan te boren. Een sociaal conflict wordt net zo goed een mentaal conflict.

Bovendien draagt ook het videoluik bij tot de zeggingskracht van deze voorstelling. Dhaenens componeert prachtige schilderachtige taferelen met zijn digitale verschijningen, die soms vergroot of verkleind worden getoond. Zo ziet een bedlegerige zieke eruit als een slapende reus, terwijl de gezinsleden miniaturen worden, klein en nietig tegenover zoveel vergankelijkheid. Het zijn tableaux vivants of stillevens, naargelang de weerbaarheid van deze personages tegenover de zinloosheid van hun aardse leven.

Hij speelt de voorstelling simpelweg zo goed dat een stuk uit 1903 je perfect over vandaag aan het denken zet. En aan het schriemen ('huilen' in Standaardnederlands). Akkerdzije!
(uit recensie in Focus, Knack)

Ik kijk alleszins al uit naar de voorstelling!!

Film van de maand: The Last Duel (Ridley Scott)

Het verhaal: The Last Duel is gebaseerd op ware gebeurtenissen en ontrafelt de oude speculaties over het duel tussen Jean de Carrouges en Jacques Le Gris; twee vrienden die elkaars grootste rivalen werden. Als Carrouges' vrouw, Marguerite, wreed wordt aangevallen door Le Gris, weigert zij hierover te zwijgen. Le Gris ontkent de misdaad, maar Marguerite beschuldigt hem openlijk; een daad van moed en opstandigheid die haar leven mogelijk in gevaar brengt. De daaropvolgende strijd, een slopend duel op leven en dood, legt het lot van de drie "in Gods handen".

Als trouwe lezer van dit Cultuurkrantje begrijpt u dat dit niet “the cup of tea” is van de redactie, maar goed een redactie moet soms wel wat melk in de thee doen ☺. Waarom schopt The Last Duel het toch nog tot “film van de maand”? Er zijn, beste lezer, een aantal vrij dwingende redenen om u naar de bioscoop te reppen.

De regisseur Ridley Scott heeft al een rits klassiekers (Alien, Blade Runner, Thelma & Louise, The Martian, …) op zijn palmares staan, maar lijkt op zijn 83ste op het toppunt van zijn kunnen. Het titelgevecht is brutale, adrenaline opwekkende, geweldig geregisseerde actie. Vergeet niet dat Scott een Oscar op zijn schouw heeft staan voor het zinderde Gladiator.

De scenaristen zijn Matt Damon en Ben Affleck, oftewel, het gouden duo van weleer dat voor het eerst sinds de Oscarwinnaar Good Will Hunting opnieuw de schrijftafel deelt. Meer nog, ook Nicole Holofcener schreef mee en zorgde voor de vrouwelijke kijk op dit duel tussen twee macho-haantjes.

De acteurs kwijten zich meer dan overtuigend van hun taak. Adam Driver houdt goed stand tegenover de twee sterren Affleck en Damon, maar het is nieuwkomer Jodie Comer die uiteindelijk met de pluimen gaat lopen. Veel heeft ook te maken met de subtiele #MeToo boodschap die in deze film verweven zit.

Dit is een magistrale film, die de hoop wekt dat cinema een glorieuze toekomst heeft. Ook al vind je die in 1386.
(Jeroen Struys in DS)

Het tijdloze thema, want vergis je niet, deze film mag zich dan wel in de 14de eeuw situeren, hij toont ons het gedrag van mannen met macht, gekrenkte ego’s en een vrouw die weigert te zwijgen. (denk: Bart De Pauw, Jan Fabre). Het siert Scott dat hij aan de dame het laatste woord geeft, want ook in opbouw is dit een boeiende prent geworden. Het verhaal van de verkrachting wordt driemaal verteld, door de vermeende verkrachter Le Gris, de echtgenoot van het slachtoffer en tenslotte het slachtoffer zelf.

De film toont hoe achterlijk het gedrag van (deze) mannen is, en hoe tragisch het lot van de(ze) vrouw. Op zijn 83ste heeft Ridley Scott een film gemaakt die ingaat op het thema van #MeToo en hij komt er nog mee weg ook. U moest al weg zijn naar de dichtsbijzijn de cinema!

Film in Ciné Albert

Tickets nog wel best reserveren op:
www.cinema-albert.be

Eiffel

In de negentiende eeuw is de ingenieur Gustave Eiffel volop bezig met de wereldtentoonstelling die in 1889 in Parijs zal worden gehouden. Na een succesvolle samenwerking met Frédéric Auguste Bartholdi voor het Vrijheidsbeeld gaat hij nu op zoek naar inspiratie voor de bouw van een monument op het Franse vasteland. Intussen loopt hij opnieuw Adrienne tegen het lijf, een mysterieuze vrouw uit zijn verleden. Ze gaan een passionele relatie aan.

Oordeel van de redactie: een heerlijk, ietwat oudbollige prent met een schitterende Romain Duris in de hoofdrol.

No Time to Die

In No Time To Die is Bond niet langer actief als agent en geniet hij van een rustig leven in Jamaica. Zijn rust is van korte duur wanneer zijn oude vriend Felix Leiter van de CIA om hulp komt vragen. De missie om een ontvoerde wetenschapper te redden blijkt veel verraderlijker te zijn dan verwacht en leidt Bond op het spoor van een mysterieuze schurk, gewapend met gevaarlijke nieuwe technologie.

Oordeel van de redactie: een aanrader! Daniël Craig is de laatste keer James Bond en dat is bijzonder jammer. Spektakel in de zaal hebben we zo lang moeten missen, dus …. Verstand op nul, bak popcorn en genieten ….

Eternals

Wordt verwacht vanaf 3 november.

Door een onverwachte tragedie na de gebeurtenissen van Avengers: Endgame uit 2019 gaan de Eternals, een onsterfelijk buitenaards ras gecreëerd door de Celestials die in het geheim meer dan 7000 jaar op Aarde hebben geleefd, herenigen om de mensheid te beschermen tegen hun slechte tegenhangers, de Deviants.

Redenen om hier veel van te verwachten:
- de cast: Angelina Jolie, Salma Hayek, Kit Harrington, Gemma Chan, …
- regie in handen van Chloé Zao (Oscarwinnares met Nomadland)
- en … Oh ja … Marvel!

De songs werden in nieuwe arrangementen voor jazzorkest gegoten Het resultaat is een opwindende, uitdagende en toegankelijke mix van klanken en stijlen, waarin Tutu's prachtige stem ondersteund en omringd wordt door de unieke sound van Brussels Jazz Orchestra.

Abattoir Fermé, Kersenvla

(27 oktober 2021)

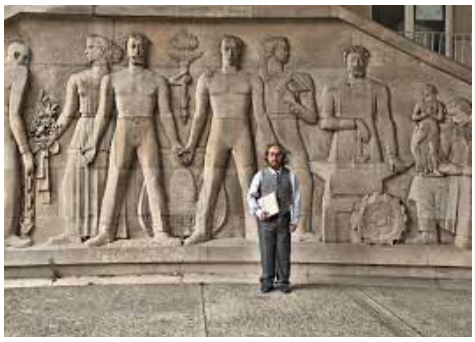

Het is een heel erg late nacht - of mogelijk een heel erg vroege ochtend - in 1905. Een gevierde ballerina, een Nederlandse acteur en de grande dame van het Russische theater komen samen in Wisjni Nowgarad om daar, onder de bezielende leiding van regisseur Ewelina, het kersverse meesterwerk van Danny Tsjechov De Kersenvla te repeteren. Danny Tsjechov werd geboren in 1851 in Taganrog als halfbroer van Anton Tsjechov. Dat blijkt, euh, moeilijk.

In Belgica ….

Onze tweede Avondgast : Brussels Jazz Orchestra &Tutu Puoane

(28 oktober 2021)

We have a Dream is een muzikaal project met een universele boodschap, vandaag actueler dan ooit. Frank Vaganée en Tutu Puoane doken in hun platencollectie en selecteerden hun persoonlijke favorieten uit de rijke geschiedenis van de protestsong.

Een knotsgekke komedie over het aandoenlijkste aller huisdieren: de underdog" ★★★★

(De Standaard)

Onze derde Avondgast: Amelie Albrecht, <u>Zwaar leven</u>
(30 oktober 2021)

De 27-jarige Amelie Albrecht (een oud-leerlinge van deze school) kreeg haar hele leven te horen dat ze nergens zou komen met haar grote mond en neiging om alles in het belachelijke te trekken. Een eigenschap die haar vroeger voortdurend in de problemen bracht, maar haar in 2018 wel de overwinning van Humo's Comedy Cup opleverde. Sindsdien verdient ze geld door zichzelf te zijn: charmant onverschillig. En toch is het leven er niet bepaald lichter op geworden. Blij moeten zijn omdat je dan toch iets van je leven maakt is ook een opgave.

Pure stand-up comedy van het energiezuinige soort. En dat in haar thuisstad Dendermonde.

Of toch liever de zetel in …. Bingen met Netflix en co

<u>Squid Game</u>: meer dan een hype?
(Netflix)

Ik beken, ik heb nog niets van de serie gezien, het zegt me niets. In wat voor gruwelijke tijden moeten we zijn aanbeland wanneer een serie als <u>Squid Game</u> mondiaal miljoenen kijkers weet aan te spreken? In deze lugubere Zuid-Koreaanse survivalthriller doen aan lager wal geraakte burgers mee met kinderspelletjes in de hoop een geldprijs van omgerekend ruim 33 miljoen euro in de wacht te slepen, die hen uit hun uitzichtloze situatie moet trekken. Een dingetje: wie verliest, wordt ook letterlijk 'geëlimineerd'.

Miljoenen kijkers? Komaan, toch even piepen op Netflix ☺

Het verhaal begint met Seong Gi-hun, een werkloze loser van 47 die tot zijn nek in de schulden zit en met gokken op paardenraces probeert snel geld te verdienen. Hij woont noodgedwongen in bij zijn bejaarde moeder en kan geen verjaardagscadeautje kopen voor zijn dochtertje. Geen wonder dat hij zwicht voor een louche man die hem een kans

biedt in één klap zijn financiële problemen op te lossen.

So far, so good, maar dat het net schattige kinderspelletjes zijn, die bepalen of iemand sterft of leeft, vind ik persoonlijk walgelijk. De bloederige manier waarop sommige 'spelers' aan hun einde komen maakt de serie niet voor iedereen geschikt en al zeker niet voor mij. Ook psychologisch moeten de spelers heel wat gruwel doorstaan, denk maar aan de helse dilemma's waarvoor zij geplaatst worden: zou je een goede vriend verraden om aan de dood te ontsnappen? Zou je spelers die je had kunnen redden laten sterven om je kansen op de prijzenpot te vergroten? Onder extreme omstandigheden blijken mensen in staat te zijn tot extreme dingen.

Niets voor mij, die serie, maar laat dat u vooral niet tegenhouden, maar liefst 111 miljoen kijkers gingen u voor!

Bonusfamiljen: een verborgen Zweedse parel

(Netflix)

Omdat ik me, net als Tom Heremans (mediaredacteur DS), op regenachtige dagen in augustus schaamteloos doorheen de drie seizoenen heb geworsteld, neem ik hier -al even schaamteloos- een deel van zijn recensie over.

(…)
Bovendien, Bonusfamiljen is een prachtreeks. Ze volgt het wedervaren van een nieuw samengesteld gezin met drie kinderen, en van de mensen in de periferie van dat gezin: de exen en hun nieuwe liefdes, de ouders en schoonouders. Voor wie zelf een bonusfamilie heeft (wat een mooi woord is dat, laten we het meteen in Van -Dale stemmen), is de reeks zo herkenbaar dat het soms pijnlijk wordt. Wie geen ervaring heeft met die specifieke gezinsvorm, zal zich vergapen aan de onophoudelijke chaos, aan de ruzies over agenda's en opvoeding, aan de soms onoverbrugbare verschillen in gezinscultuur. Een onuitputtelijke bron van inspiratie voor scenarioschrijvers van het soapy genre, maar Bonusfamiljen overstijgt dat genre moeiteloos. Het is slim, het is tegendraads, het is op een kierewiete -manier grappig.
(…)

Dat het zo beklijft, komt door de heerlijke personages die de reeks bevolken. En door hoe goed ze vertolkt worden. Het ploeterende kernkoppel Lisa en Patrik, die in alles elkaars -tegenpolen zijn. Lisa's ex Martin, een onbehouwen lul voor wie je langzaam (het duurt minstens twee seizoenen) sympathie gaat voelen. Martin en -Lisa's zoontje Eddie, een tienjarig onhandelbaar ettertje, dat je door de -seizoenen ziet opgroeien en zijn weg vinden (Het lijkt wel Boyhood, maar dan zonder de irrelevante prietpraat). Het leukst zijn nog Ylva en Jan, het oudere psychologenechtpaar bij wie Lisa en Patrik in relatietherapie gaan. Alleen al de scènes waarin die twee er na -elke sessie aan hun keukentafel op los kibbelen, zijn reden -genoeg om deze reeks te kijken. Nu meteen.

Op de valreep: De slag om de Schelde (op Netflix vanaf 15 oktober)

Zoals bekend verschijnt dit Cultuurkrantje met twee dagen vertraging wegens bezoek van een koppig virus op de redactie. Laat dit nu ook een voordeel zijn, ik kan jullie nog een erg degelijk gemaakte en ontroerende oorlogsprent aanraden. Jammer genoeg alleen te bekijken op het kleine scherm, De slag om de Schelde verdiende beter.

De Slag om de Schelde is misschien wel de beste Nederlandse oorlogsfilm tot nog toe
(Ronald Rovers in Trouw)

De Schelde, zegt u, speelt de film zich hier in de buurt af?
Neen, we bevinden ons in Nederland, meer bepaald in Walcheren.

Een flard geschiedenis ….
In september 1944 werd havenstad Antwerpen al door de geallieerden bevrijd, maar de Scheldemonding bleef nog in Duitse handen, wat bevoorrading in de weg stond. Om de vaarroute naar de aanvoerhaven vrij te maken, moest een ongekend militair huzarenstuk uit de hoge hoed getoverd worden. De slag om de Schelde die daarop volgde, is de grootste slag die op Nederlands grondgebied heeft plaatsgevonden en speelde bovendien een cruciale rol in het verloop van de oorlog.

Met man en macht werd gewerkt om De Slag om de Schelde (de film) nog te laten verschijnen in 2020, het jaar dat vijfenzeventig jaar vrijheid groots gevierd moest worden. Corona en productieproblemen gooiden roet in het eten. Pas vanaf 15 oktober 2021 is de film te bekijken op Netflix. Zonde. De adembenemende gevechtsscènes kunnen wat intensiteit betreft naast de verfilming van de landing van Normandië uit Saving Private Ryan staan. De kogels vliegen ons om de oren, de modder spat op, de loopgraven zijn gevuld met jonge mannen wier doodsangst te lezen staat in hun ogen. De waanzin spat van het scherm. Ik was erg onder de indruk van de manier waarop de totale absurditeit van de oorlog werd getoond doorheen de verhalen van gewone, erg jonge mensen.

Het verhaal?
We leren Teuntje kennen, een Zeeuwse tiener die tegen haar zin bij het verzet betrokken raakt als de Duitsers haar broer oppakken. Aan het Oostfront vecht intussen de Nederlandse Marinus voor de Duitsers. Door een speling van het lot belandt hij weer in zijn vaderland, waar hij als notulist van een nazi-officier in gewetensnood komt. En dan is er nog de Britse gliderpiloot William, die boven Zeeland neerstort.

Geduldig worden hun verhalen verteld, zich langzaam vervlechtend tot het onafwendbare slot. Wie goed schrijft, zet een groots verhaal neer aan de hand van kleine vertellingen en deze film kan leunen op een sterk scenario. Knap ook, hoe in bijna iedere scène een niet-aflatende dreiging zit. Tenslotte vinden de drie protagonisten elkaar. De ontmoeting tussen Marinus en William vond ik van een onwezenlijke schoonheid en ontroering getuigen, terwijl de redding van Teuntje door Marinus dan weer melodramatisch en potsierlijk overkwam. Dit had voor mij niet gehoeven. Maar, laat dit detailkritiek zijn, De slag om de Schelde is zeker het bekijken waard!!